

AHLÂK

AHLÂK

- Ahlâkın Tanımı
- Ahlâkın Amacı ve Önemi
- Lokmân Sûresinde Ahlâk
- Bazı Ahlâk ve Görgü Kuralları
- Peygamberimiz'in Güzel Ahlâk Hakkındaki Sözleri

Ahlâkın Tanımı

İnsanın sahip olduğu huylara (davranışlara) "ahlâk" denir. Bu huylar iyi veya kötü olabilir. İyi huylu olanlar, iyi ahlâk sahibidir. Kötü huylu olanlar, kötü ahlâk sahibidir.

Dinimiz insanların iyi ahlâk sahibi olmalarını emretmiştir. Bu konuda da bazı kurallar koymuştur. Peygamberimiz (s.a.v.) insanların en güzel ahlâklısı idi. Bir hadiste şöyle buyurmuştur: "Sizin imanca en güzel olanınız, ahlâkça en güzel olanınıdır."

Ahlâkın Amacı

Ahlâkın amacı, insanlara dünya ve âhiret mutluluğunu kazandırmaktır.

İyi ahlâk; İnsana Allah sevgisini, dürüstlüğü, yardımseverliği, çalışkanlığı, temizliği kazandırır.

Güzel ahlâk; Ailenin ve toplumun huzur ve barış içerisinde olmasını sağlar. Kötü ahlâklı insanların yaşadığı bir toplumda, birlik, düzen ve saygı kalmaz.

İslâm'da Güzel Ahlâkın Önemi

İslâm, güzel ahlâk demektir. İslâm'ın gayesi, insanları güzel ahlâk sahibi yaparak olgunlaştırmaktır. Peygamberimiz (s.a.v.) şöyle buyurmuştur;

"Ben güzel ahlâkı tamamlamak üzere gönderildim".

Bir Müslümanın değeri ahlâkının güzelliği ile ölçülür.

İnanç ve İbâdetlerin Ahlâk Üzerindeki Etkisi

İnanç ve ibâdetler insanı iyi ahlâk sahibi yapar.

- Günde beş vakit namaz bize daima Allah'ı hatırlatır, her türlü çirkin davranışlardan vazgeçirir.

Oruç merhamet duygularını geliştirir. Bizi haramdan, yalan ve küfürden korur.

Zekât başkalarına karşı iyilik ve yardımseverlik duygularını geliştirir.

- İyi ahlâk sahibi olmayanlar, çiçek ve yaprak açmayan meyvesiz ağaç gibidir.

Okuma Parçası

Lokmân (a.s.)'in Oğluna Öğütleri

- Lokmân, oğluna öğüt vererek: Yavrucuğum! Allah'a ortak koşma! Doğrusu şirk, büyük bir zulümdür, demişti.

- Yavrucuğum! Yaptığın iş (iyilik veya kötülük), bir hardal tanesi ağırlığında bile olsa ve bu, bir kayanın içinde veya göklerde yahut yerin derinliklerinde bulursa, yine de Allah onu (karşına) getirir. Doğrusu Allah en ince işleri görüp bilmektedir ve her şeyden haberdardır.

- Yavrucuğum! Namazı kıl, iyiliği emret, kötülükten vazgeçirmeye çalış, başına gelenlere sabret. Doğrusu bunlar azmedilmeye değer işlerdir.

- Küçümseyerek insanlardan yüz çevirme ve yeryüzünde böbürlenerek yürüme. Çünkü Allah kendini beğenmiş övünüp duran kimseleri asla sevmez.

- Yürüyüşünde tabii ol, sesini alçalt. Unutma ki, seslerin en çirkini merkeplerin sesidir.

(Lokmân sûresi, 13,16-19. âyetler)

Küçük Enes Peygamberimiz'in Hizmetinde

Enes bin Mâlik'in annesi Ümmü Süleym yoksul bir kadındı. Sekiz yaşlarındaki yavrusu Enes'in elinden tuttu, Peygamberimiz (s.a.v.)'e götürdü ve: - Yâ Resûlallah! Ben size hizmet etme şerefinde bulunamadım. Hizmetinizde bulunması için Enes'imizi size vermek istiyorum, dedi.

Ve yavrusunu Allah'ın resulüne teslim etti.

Enes, çok zeki ve sevimli bir çocuktur. Peygamberimiz (s.a.v.)'in terbiyesiyle yetişti. Peygamberimiz Enes'i çok seviyordu. Enes'i bazen bir yere gönderirdi. Fakat Enes sokakta oynayan arkadaşlarıyla oyuna dalar ve gideceği yeri unuturdu. Efendimiz, Enes'in gelmediğini görünce peşinden gider,

arkadaşlarıyla oynayan Enes'in gözlerini kapatırdı. Enes o elin güzel kokusundan ve yumuşaklığından sahibini tanırdı.

- Sensin yâ Resûlallah, der ve fırlayıp gideceği yere giderdi. Hz. Enes şöyle der: - On sene Peygamber'in hizmetinde bulundum, daha bana bir defa olsun yaptıklarım için, "Bunu niçin yaptın?" yapmadıklarım için, "Bunu niçin yapmadın?" demedi.

Mustafa BAŞARAN

Bazı Ahlâk Kuralları

Besmelesiz hiçbir işe başlamayınız.

Suyu otururak ve üç defada içiniz.

Kaşlarınızı çatarak durmayınız.

Daima güler yüzlü olunuz.

Cebinizden mendilinizi eksik etmeyiniz.

Parmaklarınızla burnunuzu karıştırmayınız.

Öksürüp aksırırken, yüzünüzü dönüp sol elinizin arkası ile ağızınızı kapatınız.

Toplum huzurunda dişlerinizi kurcalamayınız.

Kahkaha ile gülmeyiniz.

Her şeye gülmeyiniz.

Başkalarını güldürmek için maskaralık yapmayınız.

Az konuşunuz, çok dinleyiniz.

Annenizin, babanızın ve hocalarınızın sözlerini dinleyiniz.

Yemeklerinizi vaktinde yiyiniz.

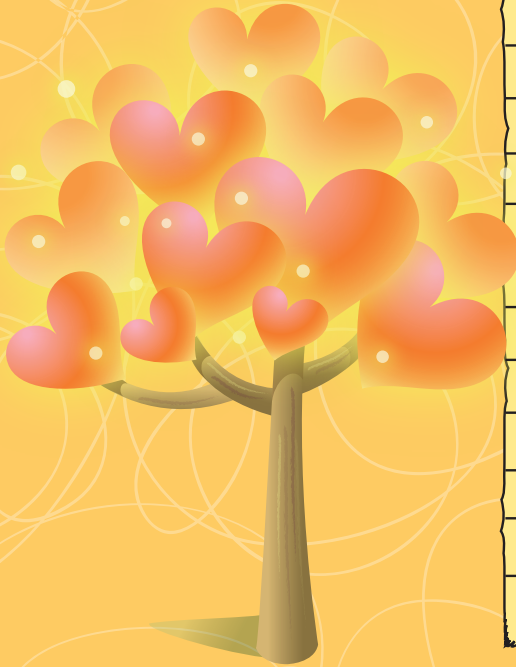
Vaktinde yatınız, vaktinde kalkınız.

Yemekten önce ve sonra ellerinizi mutlaka yıkayınız.

Karnınızı tika basa doldurmayınız.

Saç ve tırnak temizliğine dikkat ediniz.

Yerlere tükürmeyiniz ve çöp atmayınız.

Yediğiniz ve içtiğiniz her şeyin başında
"Bismillâh", sonunda "Elhamdülillâh" deyiniz.

İzinsiz biribirinizin yiyeceklerini yemeyiniz.

Biribirinizin ayıp yerlerine bakmayınız.

Yalan söylemeyiniz.

Eşyalarınızı temiz ve düzgün kullanınız.

Arkadaşınız konuşurken siz dinleyiniz.

Emanet olarak verilen eşyayı iyi koruyunuz.

Kavga etmeyiniz.

Komşularınızı rahatsız etmeyiniz.

Başkalarını rahatsız edecek şekilde yüksek sesle
konuşmayınız.

Okul eşyalarını izinsiz kullanmayınız.

Arkadaşlarınızın eşyalarını izinsiz almayınız.

Ödünç aldığınız eşyayı zamanında veriniz ve
teşekkür ediniz.

Söz verdiğinizde, sözünüzü tutunuz.

Okula zamanında gelip, zil çalınca öğretmen
gelmeden sınıfa giriniz.

Tuvalete sol ayakla girip, sağ ayakla çıkınız.

Camiye sağ ayakla girip, sol ayakla çıkınız.

Ensar Torbası

Ahmet, her haftasonu olduğu gibi yine sevinçliydi. İslam Toplumu Millî Görüş'ün (IGMG) Eğitim Merkezine gidecek, arkadaşlarıyla ve öğretmenleriyle güzel vakit geçirecekti. Aynı zamanda çok şey öğrenecekti.

Bu haftaki ana konu yardımlaşmaktı. Peygamberimiz'in; "Müslüman Müslümanın kardeşidir. Kim kardeşinin ihtiyacını karşılarsa, Allah da onun ihtiyacını karşılar." sözünden hareket ederek bir yardımlaşma oyunu oynayacaklardı.

Oyunun ismi "Ensar Torbası"ydı. Önce ensar ne demektir, onu açıkladı öğretmenleri Ali Hoca.

"Peygamber Efendimiz, Mekkeli Müslümanlara hicret emri verince "muhacir" adı verilen bu Müslümanlar her şeylerini geride bırakarak Medine'ye göç etmişlerdi.

Peygamberimiz muhacirlerle "ensar" adı verilen Medineli Müslümanları kardeş yapmış ve yardımlaşmalarını tavsiye etmişti.

Onlar da ellerindeki her şeyin yarısını kardeşleriyle paylaşarak yardımlaşmanın en güzel örneğini vermişlerdi. İşte bu yüzden oyunun adı "Ensar Torbası"ydı.

Oyuna göre her çocuk bir torba bulacak ve daha sonra da kendisi için ne alırsa alsın onun aynısından bir tane de o torbaya koyacaktı. Bu oyun bütün öğrencileri heyecanlandırmıştı. Ahmet de torbasını bir an önce doldurup fakir bir çocuğa hediye etmek için sabırsızlanıyordu.

Oyuncakları, elbiseleri, boya kalemleri derken torbası yavaş yavaş dolmaya başlamıştı. O yaz, izine giderken Ahmet torbasını da yanında götürdü ve kendi yaşlarında fakir bir çocuğa hediye etti. İçindeki mutluluk tarif edilmezdi.

"Rabbim kimseye fakirlik yüzü göstermesin ve zenginlerin kalbine de Allah korkusu aşılansın ki onlar da yardımlaşsınlar." diye dua etti.

Ahmet her sene ensar torbasından bir tane hazırladı.

Unutmayalım ki, bizler ensar olursak hem mutlu oluruz, hem de yardıma muhtaç olanları sevindirmiş oluruz.

Peygamberimizin Güzel Ahlâkı

Peygamberimiz;

- Güzel konuşur, konuşanı dikkatle dinlerdi.
- Doğru sözlü, güvenilir bir insandı. Kötü söz söylemezdi.
- İnsanlara kırıcı davranmaz, kin beslemezdi.

Peygamberimiz'in Güzel Ahlâk Hakkındaki Sözleri

- İman bakımından insanların en iyi olanı ahlâken en güzel olanlarıdır.
- İnsanlara merhamet etmeyen kimseye Allah da merhamet etmez.
- Birbirinize merhamet etmedikçe gerçek mü'min olamazsınız.
- Müslüman Müslamanın kardeşidir. Kim kardeşinin ihtiyacını karşılar, Allah da onun ihtiyacını karşılar.

H O C A M

Sen öğrettin heceyi,
Gündüz ettin geceyi,
Âlim ettin niceyi,
Benim muhterem hocam.
Cahilliği kaldırdın,
Doğru yolu buldurdun,
Yüzümüzü güldürdün,
Benim muhterem hocam.

Bizlere hor bakmadın,
Hiçbir gönlü yıkmadın,
Yıllar yılı bıkmadın,
Benim muhterem hocam.
Yemeğini tam yemedin,
Hiç hastayım demedin,
Bilgini esirgemedin,
Benim muhterem hocam.

İlim veren göl oldun,
Koku veren gül oldun,
Bizler için dil oldun,
Benim muhterem hocam.
Gönlümün çiçeğisin,
İnsanın ipeğisin,
Asrımın gerçeğisin,
Benim muhterem hocam.

M. ÖZER

Ahlâk Konusuna Cevap Verelim

1 İnsanların sahip olduğu huylara
_____ denir.

2 Ahlâkın amacı insanlara
_____ ve _____
mutluluğunu kazandırmaktır.

3 "Sizin en hayırlınız, ahlâkı en güzel olanınızdır." Bu güzel söz kime aittir?
a- Hz. Ali (r.a.)
b- Hz. Ebû Bekir (r.a.)
c- Hz. Muhammed (s.a.v.)

4 Peygamberimiz, "Ben güzel ahlâkı tamamlamak için gönderildim."
buyurmuştur.
a- Doğru b- Yanlış

5 Hangisi görgü kurallarından biridir?
a- Suyu oturarak, besmele ile üç defada içmek
b- Suyu ayakta üç defada içmek
c- Suyu oturarak bir defada içmek

6 Aşağıdakilerden hangisi ahlâk ve görgü kurallarından biri değildir?
a- Kavga etmek
b- Besmelesiz işe başlamamak
c- Suyu oturarak içmek

7 Peygamberimiz'in güzel ahlâkla ilgili hadislerinden iki tanesini yazınız.

A large, light gray rectangular area with a black border, containing horizontal dotted lines for writing. The area is set against a background of overlapping white circles on a yellow-orange field.

NELER ÖĞRENDİK?

- 1 - İnsanın sahip olduğu huylara "ahlâk" denir.
- 2- Huylar, iyi ve kötü olmak üzere ikiye ayrılır.
- 3- Ahlâkın amacı insanlara dünya ve âhiret mutluluğunu kazandırmaktır.
- 4- İyi huylu olanlar, iyi ahlâk sahibidir.
- 5- Kötü huylu olanlar, kötü ahlâk sahibidir.
- 6- Dinimiz, insanların iyi ahlâk sahibi olmalarını emretmiştir.
- 7- Peygamberimiz (s.a.v.), insanların en güzel ahlâklısı idi.
- 8- İslâm güzel ahlâk demektir.
- 9- İbâdetler insanı kötülüklerden uzaklaştırır. İnsanın merhamet duygularını geliştirir.
- 10- Her işe besmele ile başlamalıyız.
- 11 - Temizliğe dikkat etmeliyiz.
- 12- Yemekten önce "Bismillâh", sonunda da "Elhamdülillâh" demeliyiz.
- 13- İnsanların en iyi olanı, ahlâken en güzel olanıdır.

NELER ÖĞRENDİK?

1-

